

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKIK W GDAŃSKU**

RGD.61-15/07/CF

Gdańsk, dnia 9 października 2007r.

DECYZJA NR RGD. 30/2007

Na podstawie art. 23f, w związku z art. 23a ust. 1 i 2 oraz art. 28 ust 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), stosownie do treści art. 131 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 18, poz. 172 ze zm.), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po uprawdopodobnieniu w toku wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, że Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów polegające na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, poprzez zamieszczenie:

1. we wzorcu umownym „UMOWA O NAUCZANIE” (załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 110/2006 Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z dnia 10 listopada 2006r.), wykorzystywanym przy zawieraniu umów ze studentami studiów prowadzonych w języku obcym, postanowienia o treści:
  - „Wysokość opłaty za każdy rok akademicki określa Rektor Akademii w drodze zarządzenia, z zastrzeżeniem ust. 4.” [§ 3 pkt 3],
  - „Do rozstrzygania sporów powstałych na tle realizacji niniejszej umowy powołany jest rzeczowo właściwy sąd w Szczecinie” [§ 11 pkt 3].

2. we wzorcu umownym „UMOWA” (załącznik do Zarządzenia Nr 45/2006 Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z dnia 23 maja 2006r.) wykorzystywanym przy zawieraniu umów ze studentami płatnych studiów niestacjonarnych, postanowienia o treści:

- „Student nie ma prawa do zwrotu wniesionych opłat.” [§ 4 *in fine*]
- „Do rozstrzygania sporów powstałych na tle realizacji niniejszej umowy powołany jest rzeczowo właściwy sąd w Szczecinie.” [§ 7 pkt 3]

oraz po przyjęciu zobowiązania Pomorskiej Akademii Medycznej do podjęcia działań zmierzających do zaniechania naruszenia zbiorowych interesów konsumentów poprzez:

- A. wydanie zarządzenia zmieniającego ww. wzorce, poprzez wykreślenie z ich treści kwestionowanych zapisów oraz zarządzenia uchylającego stosowanie kwestionowanych zapisów umownych, w odniesieniu do umów już zawartych,
- B. sporządzenie i podpisanie ze studentami aneksów do umów zawartych w latach poprzednich,

nakłada się na Pomorską Akademię Medyczną w Szczecinie obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania.

- II. Na podstawie art. 23f ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów ustala się, iż wykonanie przez Pomorską Akademię Medyczną w Szczecinie zobowiązań, o których mowa w punkcie I decyzji, powinno nastąpić do dnia 30 listopada 2007r.
- III. Na podstawie art. 23f ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na Pomorską Akademię Medyczną obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji zobowiązań, o których mowa w punkcie I, w terminie do dnia 15 grudnia 2007r.
- IV. Na podstawie art. 23d, w związku z art. 23a ust. 1 i 2 oraz art. 28 ust 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), stosownie do treści art. 131 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 18, poz. 172 ze zm.), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przeciwko Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, w sprawie stosowania przez tego przedsiębiorcę we wzorcu umownym „UMOWA O NAUCZANIE” (załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 110/2006 Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z dnia 10 listopada 2006r.), wykorzystywanym przy zawieraniu umów ze studentami studiów prowadzonych w języku obcym, postanowienia o treści:
  - *„Od opłat wniesionych po upływie terminu pobiera się ustawowe odsetki. W przypadku zalegania z opłatami przez okres dłuższy niż 3 miesiące następuje skreślenie z listy studentów”* [§ 4 pkt 5],
  - *„Opłaty, o których mowa w §3, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlegają zwrotowi”* [§ 5 pkt 1],

stwierdza się, że stosowanie ww. zapisów nie narusza zbiorowych interesów konsumentów.

UZASADNIENIE

W dniu 27 lutego 2007r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej Prezes Urzędu lub organ antymonopolowy), wszczął postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy umowy za odpłatne formy kształcenia zawierane przez publiczne szkoły wyższe na podstawie art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.), zwaną dalej ustawą o szkolnic-

twie wyższym, a także regulaminy i inne dokumenty normujące prawa i obowiązki stron, nie zawierają niedozwolonych postanowień umownych, sprzecznych z przepisami Kodeksu cywilnego. Jedną ze szkół wyższych objętych badaniem była Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie (zwana dalej Akademią lub Uczelnią). Przesyłając do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku:

1. Zarządzenie Nr 45/2006 Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z dnia 22 maja 2006r. w sprawie ustalenia wzoru umowy zawieranej ze studentami studiów niestacjonarnych wraz z załącznikiem stanowiącym wzór umowy,
2. Zarządzenie Nr 110/2006 Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie ustalenia wzoru umowy zawieranej ze studentem studiów prowadzonych przez Pomorską Akademię Medyczną w Szczecinie w języku obcym wraz z załącznikiem Nr 1 do zarządzenia stanowiącym wzór umowy,

Akademia wyjaśniła jednocześnie, że nie praktykowała dotychczas negocjowania treści umów zawieranych ze studentami studiów płatnych, bowiem żaden ze studentów, ani też kandydatów na studentów, nie kwestionował zawartych w nich zapisów. W przypadku zgłoszenia istotnych zastrzeżeń do postanowień umownych zawartych w ww. wzorcach, możliwa byłoby zmiana ustalonego wzoru umowy, w odniesieniu nie tylko do osoby zgłaszającej zastrzeżenia, ale również do wszystkich innych studentów, którzy taką umowę już podpisali lub zamierzają podpisać. Uczelnia dodała ponadto, że ustalając wzory ww. umów wzięła pod uwagę sugestie co do ich treści przedstawione we wzorcowej umowie zawieranej przez uczelnie ze studentami wnoszącymi opłaty za studia, opracowanej przez Fundację Rektorów Polskich we współpracy z Parlamentem Studentów RP. Do wyjaśnień Uczelnia dołączyła kopię pisma Rady Fundacji oraz opracowany przez nią wzór „Umowy o warunkach płatności w szkole wyższej”.

Z analizy postanowień zawartych w umowach stanowiących odpowiednio załącznik do zarządzenia Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej Nr 45/2006 (dalej „UMOWA”) oraz załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 110/2006 (dalej „UMOWA O NAUCZANIE”), wynikało, że część zawartych w nich postanowień jest w treści tożsama z brzmieniem postanowień wzorców umownych uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej SOKiK, za niedozwolone, i wpisanych do „Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone”, zwanego dalej Rejestrem.

Mając na uwadze poczynione ustalenia, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowił o wszczęciu, z dniem 20 kwietnia 2007r., postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na stosowaniu przez Akademię we wzorcach umownych:

I. „UMOWA”, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 45/2006 Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z dnia 23 maja 2006r., stosowanym przez Pomorską Akademię Medyczną w Szczecinie przy zawieraniu umów ze studentami studiów niestacjonarnych, zapisów zawartych w:

1. § 4 *in fine* o treści „*Student nie ma prawa do zwrotu wniesionych opłat.*” - który może zostać uznany za tożsamy np. z postanowieniem wpisanym w dniu 25 sierpnia 2006r. pod nr 833 i nr 835 do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kpc, na mocy wyroku SOKiK z dnia 6.04.2006r. w sprawie o sygn.

akt XVII Amc 79/05, co może stanowić naruszenie art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie [...].

2. § 7 pkt 3 o treści „*Do rozstrzygania sporów powstałych na tle realizacji niniejszej umowy powołany jest rzeczowo właściwy sąd w Szczecinie.*” - który może zostać uznany za tożsamy np. z postanowieniem wpisanym w dniu 5 maja 2005r. pod nr 388 do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kpc, na mocy wyroku SOKiK z dnia 22.12.2004r.r. w sprawie o sygn. akt XVII Amc 15/04, co może stanowić naruszenie art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie [...].

II. „UMOWA O NAUCZANIE” - stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 110/2006 Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z dnia 10 listopada 2006r., stosowanym przy zawieraniu umów ze studentami studiów prowadzonych przez Pomorską Akademię Medyczną w Szczecinie w języku obcym, zapisów zawartych w:

1. § 3 pkt 3 o treści: „*Wysokość opłaty za każdy rok akademicki określa Rektor Akademii w drodze zarządzenia, z zastrzeżeniem ust. 4.*”, który może zostać uznany za tożsamy np. z postanowieniem wpisanym w dniu 3 kwietnia 2006r. pod nr 642 do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., na mocy wyroku SOKiK z dnia 5.10.2005r. w sprawie o sygn. akt XVII Amc 20/05, co może stanowić naruszenie art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji [...].
2. § 4 pkt 5 o treści „*Od opłat wniesionych po upływie terminu pobiera się ustawowe odsetki. W przypadku zalegania z opłatami przez okres dłuższy niż trzy miesiące następuje skreślenie z listy studentów.*”, który może zostać uznany za tożsamy np. z postanowieniem wpisanym w dniu 29 maja 2006r. pod nr 726 do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kpc, na mocy wyroku SOKiK z dnia 27.02.2006r. w sprawie o sygn. akt XVII Amc 105/04, co może stanowić naruszenie art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji [...].
3. § 5 pkt 1 o treści: „*Opłaty, o których mowa w §3, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlegają zwrotowi*”, który może zostać uznany za tożsamy np. z postanowieniem wpisanym w dniu 3 kwietnia 2006r. pod nr 625 do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kpc, na mocy wyroku SOKiK z dnia 20.10.2005r. w sprawie o sygn. akt XVII Amc 78/05, co może stanowić naruszenie art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji [...].
4. § 11 pkt 3 o treści: „*Do rozstrzygania sporów powstałych na tle realizacji niniejszej umowy powołany jest rzeczowo właściwy sąd w Szczecinie.*”, który może zostać uznany za tożsamy np. z postanowieniem wpisanym w dniu 5 maja 2005r. pod nr 388 do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kpc, na mocy wyroku SOKiK z dnia 22.12.2004r.r. w sprawie o sygn. akt XVII Amc 15/04, co może stanowić naruszenie art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji [...].

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu niniejszego postępowania Akademia, pismem z dnia 24 maja 2007r., złożyła wyjaśnienia w sprawie oraz wskazała, że zakwestionowane w umowie zawieranej ze studentami studiów prowadzonych w języku obcym zapisy § 3 pkt 3, § 4 pkt 5 oraz § 5 pkt 1 („UMOWA O NAUCZANIE”), wprowadzone zostały do niej na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestnictwa w badaniach naukowych i pracach rozwojowych (Dz.U. Nr 190 z 2006r., poz. 1406). Następnie pismem z dnia 27 sierpnia 2007r. Uczelnia uznała za-

strzeżenia Prezesa Urzędu do pozostałych, wskazanych w ww. wzorcach zapisów i zobowiązała się do :

- zmiany treści wzorców poprzez wykreślenie z ich treści kwestionowanych przez Prezesa Urzędu zapisów w stosunku do umów zawieranych na rok akademicki 2007/2008, poprzez wydanie zarządzenia zmieniającego wzory obu umów oraz zarządzenia uchylającego w odniesieniu do umów już zawartych,
- sporządzenia aneksów do umów już zawartych, eliminujących z ich treści kwestionowane przez Prezesa Urzędu zapisy.

Składając zobowiązanie Uczelnia wniosła o wyznaczenie terminu jego wykonania do dnia 30 listopada 2007r. ze względu dużą ilość umów dotyczących studiów płatnych (1200 umów) oraz na utrudniony kontakt ze studentami cudzoziemcami przebywającymi do rozpoczęcia zajęć w nowym roku akademickim za granicą i ze studentami odbywającymi praktyki.

ORGAN ANTYMONOPOLOWY USTALIŁ I ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Postępowanie w sprawie stosowania przez Akademię praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte w dniu 20 kwietnia 2007r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Stosownie do treści art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), obowiązującej w dacie wydania decyzji, do postępowań wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. i niezakończonych do dnia 21 kwietnia 2007r., tj. do dnia wejścia w życie nowej ustawy - a taka sytuacja ma miejsce w okolicznościach faktycznych sprawy - zastosowanie znajdują przepisy dotychczasowe.

Art. 23 a w ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, zaś w ust. 2 tego art., jako jedna z praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wskazane jest wprost działanie polegające na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego i taki właśnie zarzut postawiony został Akademii.

Zgodnie z art. 23 f ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, na podstawie okoliczności sprawy, informacji we wniosku lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 23 a, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiązuje się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. W przedmiotowej sprawie Akademia złożyła w trakcie postępowania zobowiązanie, a organ antymonopolowy je przyjął. Mając na uwadze normę określoną art. 23 f przywołanej ustawy w pierwszej kolejności należy wykazać uprawdopodobnienie naruszenia jej przepisów.

Uznanie, że zachowanie rynkowe/działanie przedsiębiorcy stanowi przejaw stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, wymaga wykazania i udowodnienia, że łącznie spełnione zostały następujące przesłanki:

- a. działanie to ujawnia się w obrocie konsumenckim, a więc w relacjach pomiędzy podmiotem posiadającym przymiot przedsiębiorcy a konsumentami,
- b. jest ono bezprawne
- c. godzi ono w zbiorowy interes konsumentów.

Ad a.

Akademia jest publiczną uczelnią medyczną, prowadzącą działalność na podstawie ustawy o szkolnictwie wyższym, a jej głównym zadaniem jest kształcenie studentów - w różnych formach – w celu przygotowania ich do pracy zawodowej. Uczelnia ta kształci studentów także odpłatnie, prowadząc m.in. pełnopłatne studia niestacjonarne oraz pełnopłatne studia stacjonarne w języku angielskim dla obcokrajowców.

Studenci, z którymi Akademia zawiera umowy o odpłatne świadczenie usług edukacyjnych, są konsumentami w rozumieniu art. 22¹ K.c., tj. osobami fizycznymi dokonującymi czynności prawnych niezwiązanych bezpośrednio z ich działalnością zawodową lub gospodarczą.

Z kolei, Uczelnia jest przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, bowiem, zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 1 ustawy, przez przedsiębiorcę należy rozumieć także osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.).

Biorąc pod uwagę fakt, że zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym, szkoła wyższa ma osobowość prawną, a także, że zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy, jednym z podstawowych zadań szkoły wyższej jest świadczenie usług edukacyjnych i wychowawczych, polegających na kształceniu studentów w celu ich przygotowania do pracy zawodowej, która to działalność ma charakter usług użyteczności publicznej, uznaje się, iż Uczelnia, posiadając osobowość prawną i świadcząc usługi edukacyjne, posiada status przedsiębiorcy.

Płatne usługi edukacyjne wykonywane są na podstawie umowy zawieranej przez Akademię z konsumentem, który za ich świadczenie w określonej formie i zakresie (studia stacjonarne prowadzone w języku angielskim, studia niestacjonarne) zobowiązuje się do wniesienia/wnoszenia stosownej opłaty. Skoro zatem stronami umowy są z jednej strony „profesjonalista”, który jest przedsiębiorcą i konsument, to bezspornym jest, że w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z obrotem konsumenckim. Poczynione ustalenia pozwalają na przyjęcie stwierdzenia, że pierwsza z wymienionych przesłanek została spełniona.

Ad b.

Bezprawność jako cecha działania wynika z faktu, że jest ono sprzeczne z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego czy też dobrymi obyczajami, bez względu na

winę, a nawet świadomość sprawcy. Jako „sprzeczne z prawem” należy kwalifikować zachowania niezgodne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. „Sprzeczne z prawem” są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym. Dla ustalenia bezprawności działania przedsiębiorcy wystarczy ustalenie, że jego określone zachowanie koliduje z przepisami prawa.¹

Jakkolwiek zapis art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów wskazuje przykładowy katalog działań bezprawnych, które mogą przybierać różne formy i postaci, to w jednym przypadku norma ta wprost uznaje za bezprawny określony typ zachowań przedsiębiorcy, a mianowicie sytuację, kiedy stosuje on postanowienia wzorców umów uznanych za niedozwolone i wpisanych do Rejestru. Dla orzeczenia stosowania praktyki tego typu należy, w każdym konkretnym przypadku, udowodnić, że:

- przedsiębiorca objęty postępowaniem stosuje wzorzec umowny,
- postanowienia tego wzorca zostały uznane, wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za niedozwolone i wpisane do Rejestru przez organ do tego upoważniony.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika bezspornie, że Akademia zawierając z konsumentami umowy o płatne studia posługiwała się:

- 1) wzorcem pn. „UMOWA O NAUCZANIE” stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 110/2006 Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z dnia 10 listopada 2006r., stosowanym/wykorzystywanym przy zawieraniu umów ze studentami studiów prowadzonych w języku obcym,
- 2) wzorcem pn. „UMOWA” stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 45/2006 Rektora Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z dnia 23 maja 2006r., stosowanym/wykorzystywanym przy zawieraniu umów ze studentami studiów niestacjonarnych.

W ocenie Prezesa Urzędu wzorce te, jako że stanowią zbiór opracowanych (gotowych) i obowiązujących przepisów (klauzul), przygotowanych/opracowanych przez Akademię jednostronnie, bez współudziału, czy woli jej kontrahentów (konsumentów), odpowiadają definicji „wzorca umownego” rozumianego jako „doktrynalne określenie wszelkich jednostronnie przygotowanych z góry, przed zawarciem umowy, gotowych klauzul, w postaci warunków umów, ich wzorów, regulaminów itp.”².

Wzorzec umowny, jako akt o charakterze ogólnym, narzucany przez stosującego go przedsiębiorcę jego kontrahentom (tu: konsumentom), może stać się dla tych ostatnich zagrożeniem z różnych powodów³. Stad też stosowane w obrocie konsumenckim wzorce są przedmiotem szczególnego nadzoru i stałej, mającej charakter abstrakcyjny kontroli. Mogą nią być objęte całe wzorce, ich poszczególne przepisy/postanowienia („klauzule”) lub fragmenty.

¹ J. Szwaia, Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz. Urząd Antymonopolowy Warszawa 1994, s. 38-39.

² E. Łętowska, Ochrona niektórych praw konsumentów. Komentarz, wydanie 3, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2001, s. 75.

³ Jw., s. 76.

Zgodnie z art. 479³⁶ K.p.c., sprawy o uznanie postanowień wzorca umownego za niedozwolone należą do właściwości Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a stwierdzenie przez Sąd rażącego naruszenia interesów konsumentów poprzez stosowanie danej, konkretnej klauzuli umownej skutkuje jej wpisaniem do Rejestru prowadzonego, odpowiednio do treści art. 479⁴⁵ § 2 K.p.c., przez Prezesa Urzędu.

Konsekwencją umieszczenia określonego postanowienia w Rejestrze jest to, że posłużenie się nim, w jakimkolwiek innym wzorcu umownym/wprowadzenie do innej umowy, wywołuje skutek podobny do wprowadzenia do tego wzorca elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego, przy czym dla uznania tożsamości klauzuli wpisanej do Rejestru i klauzuli z nią porównywanej nie jest nawet niezbędna ich literalna identyczność, a jedynie to, aby ich treść wskazywała na identyczny zamiar, bądź wywoływała identyczny skutek prawny. Tak więc zamiar/cel jakiego ma służyć kwestionowana klauzula jest głównym czynnikiem przesądzającym o tym, że jest ona tożsama z klauzulą wpisaną do Rejestru.⁴ Ze względu na rozszerzoną skuteczność klauzul spełniają one taką samą funkcję, jak przepisy prawne, a zatem dla ich oceny – w drodze analogii – stosować należy zasady wykładni przepisów, a przy określaniu znaczenia niedozwolonych postanowień umownych wykorzystywać reguły interpretacji wykształcone w nauce prawa i praktyce orzeczniczej. Dlatego też niedozwolonymi są postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej.

Stanowisko takie wynika nie tylko z zapisu art. 479⁴³ K.p.c. zgodnie którym prawomocność wyroku w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, zostaje rozszerzona na osoby trzecie od chwili wpisania wzorca umowy do Rejestru, ale także z treści:

- wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2006r. sygn. akt III SK 7/06, w którym uznał on, że wpisanie określonej klauzuli do Rejestru *“(…) działa erga omnes, a dalsze posługiwanie się klauzulą abuzywną wpisaną do rejestru jest zakazane obrocie prawnym nie tylko względem podmiotu, wobec którego to orzeczono, ale również identycznych lub podobnego rodzaju stosunkach prawnych zawieranych przez osoby trzecie, bez ograniczenia w żadnym sposób kategorii tych podmiotów”,*
- uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r., sygn. akt III SZP 3/06, w której zajął on stanowisko, że *„(...) zakaz stosowania postanowienia wpisanego do rejestru niedozwolonych klauzul umownych obejmuje wszystkie firmy stosujące wzorce umowne w obrocie z konsumentami, a nie tylko te, których dotyczył wyrok będący podstawą wpisu do rejestru”,* także wtedy, gdy przedmiotem oceny są *„przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, iż jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli”.*

Aby zatem stwierdzić stosowanie przez określonego przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na stosowaniu postanowień wzorców umów wpisanych do Rejestru, należy wykazać, że stosowane przez niego klauzule, w porównaniu z klauzulami występującymi w Rejestrze, charakteryzują się albo identycznym brzmieniem, albo są nieznacznie zmodyfikowane - co nie ma istotnego wpływu na zmianę

---

⁴ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 25 maja 2005r., sygn. akt XVII Ama 46/04.

kwalfikacji klauzuli, jako niedozwolonej - albo, pomimo różnicy w brzmieniu wywołują tożsame skutki. Głównym czynnikiem przesądającym winien być cel, jakiemu ma służyć kwestionowana klauzula. Jeżeli jest on zgodny z celem utworzenia klauzuli uznanej za niedozwoloną, można uznać, że klauzule są tożsame.⁵

Porównując postanowienie umieszczone w § 11 pkt 3 wzorca „UMOWA O NAUCZANIE” i w § 7 pkt 3 wzorca „UMOWA” o treści: „Do rozstrzygnięcia sporów powstałych na tle realizacji niniejszej umowy powołany jest rzeczowo właściwy sąd w Szczecinie” z postanowieniem umieszczonym w Rejestrze pod poz. 388, o treści: „Za sąd właściwy do rozpoznania spraw spornych strony uznają Sąd miejscowo właściwy dla Impuls School”, można przyjąć jako w pełni uzasadnione stwierdzenie, że pomimo braku identyczności literalnej, treść omawianego zapisu w obu wzorcach mieści się hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. W przypadku powstania sporu na tle wykonywania umowy o studia płatne, zapis ten bezprawnie narzuca konsumentom (zarówno studentom obcokrajowcom, jak i studentom studiów niestacjonarnych) właściwość miejscową sądu ze względu na siedzibę Akademii i ogranicza ich prawa do wytoczenia powództwa, wynikające przepisów K.p.c. o właściwości ogólnej i przemiennej.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 269 ze zm.) mówiąc o właściwości miejscowej, można wyróżnić właściwość: ogólną, przemianą i wyłączną. Zasadę w zakresie właściwości miejscowej określa art. 27 § 1 K.p.c. stanowiąc, że „Powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania”. Właściwość wyłączna dotyczy powództw związanych m.in. prawem rzeczowym na nieruchomości, dziedziczeniem, stosunkami pomiędzy rodzicami i dziećmi. Przepisy dotyczące właściwości przemiennej przewidują możliwość wytoczenia powództwa o ustalenie istnienia umowy, jej wykonania, rozwiązania lub unieważnienia, jak też o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, przed sądem właściwym dla miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości, miejsce to powinno być stwierdzone dokumentem. Przepisy art. 31 i nast. K.p.c. umożliwiają powodowi dokonanie wyboru pomiędzy sądem właściwości ogólnej, a innym sądem oznaczonym w tych przepisach, w zależności od tego, który sąd jest dla niego dogodniejszy.⁶ Nie jest zatem dopuszczalne narzucenie właściwości przemiennej przez jedną ze stron stosunku prawnego/umowy, a jedynie następczy jej wybór w chwili powstania roszczenia wynikającego z umowy. Artykuł 46 K.p.c. przewiduje możliwość zawarcia tzw. umowy prorogacyjnej, polegającej na tym, że strony mogą umówić się na piśmie o podanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących wyniknąć w przyszłości z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, będzie wówczas sądem wyłącznie właściwym. W świetle przytoczonego przepisu możliwe jest odejście od generalnego modelu właściwości ogólnej, jednak tylko wtedy, gdy jest to przedmiotem indywidualnego uzgodnienia umownego. Skuteczność takiej umowy zależy zatem od zgodnego wyrażenia woli stron.

Tak więc w rozpatrywanym przypadku, w sytuacji konieczności rozwiązywania sporu na drodze sądowej w grę wchodzi tylko dwie właściwości, tj. ogólna i przemianą. Według właściwości ogólnej, jeżeli powodem jest student, to powództwo powinno zostać

⁵ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 25 maja 2005r., sygn. akt XVII Ama 46/04

⁶ Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Pod redakcją K. Piaseckiego, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 1996r., str.164.

wniesione do sądu właściwego dla siedziby Uczelni (art. 30 K.p.c.). Jeżeli natomiast powodem jest Uczelnia, to sądem właściwym jest sąd, w którego okręgu student ma miejsce zamieszkania (art. 27 § 1 k.p.c.). W przypadku właściwości przemiennej dotyczącej roszczeń wynikających z zawartej umowy o świadczenie usług edukacyjnych, właściwym będzie sąd miejsca wykonania tej umowy – czyli zazwyczaj sąd właściwy dla siedziby Uczelni (art. 34 k.p.c.). Jak wynika z powyższego, nie w każdym przypadku sądem właściwym będzie sąd właściwy dla siedziby Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Narzucając studentowi/konsumentowi ograniczenie możliwości dochodzenia roszczeń powstałych na tle wykonywania umowy o nauczanie wyłącznie przed sądem w Szczecinie, Akademia przyczynia się do pogorszenia jego sytuacji, jako że jest/może być źródłem niewygody i niepotrzebnej straty czasu, a także zbędnych wydatków. Zapis taki utrudnia mu ponadto skuteczną realizację konstytucyjnego prawa do sądu.⁷

Prezes Urzędu uznał zatem za uprawdopodobnione, że zapis umieszczony zarówno w § 11 pkt 3 wzorca „UMOWA O NAUCZANIE”, jak i w § 7 pkt 3 wzorca „UMOWA” jest tożsamy z zapisem umieszczonym pod poz. 848 w Rejestrze i że Akademia stosując go dopuściła się naruszenia przepisu art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Analizując zapis § 3 pkt 3 wzorca „UMOWA O NAUCZANIE” o treści „*Wysokość opłaty za każdy rok akademicki określa Rektor Akademii w drodze zarządzenia, z zastrzeżeniem ust. 4.*” [§ 3 pkt 3], można przyjąć, jako w pełni uzasadnione, stwierdzenie, że jego treść mieści się w hipotezie postanowienia umieszczonego w Rejestrze pod poz. 642, o treści „*Wysokość opłat wymienionych w pkt p. a, b, d ustala Rektor i podaje w formie zarządzenia do wiadomości przed rozpoczęciem roku akademickiego*”. Należy przy tym wyjaśnić, że Prezes Urzędu kwestionując zapis § 3 pkt 3 wzorca „UMOWA O NAUCZANIE” nie negował prawa Rektora Akademii do ustalania wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne, a jedynie bezprawnie narzucony sposób przekazywania tak ważnej informacji, jaką jest bez wątpienia wysokość opłat obowiązujących w danym roku akademickim, nie zapewniający studentom/konsumentom gwarancji jej otrzymania. Zgodnie z treścią art. 385¹ Kc wymóg doręczenia wzorca obowiązuje również w przypadku jego zmiany w czasie trwania stosunku prawnego, o charakterze ciągłym, nastawionym na trwanie. Jak podkreśla się w literaturze przedmiotu, „*przesłanki związania stron wzorcem wydanym w czasie trwania stosunku ulegają zaostrzeniu. W szczególności ... łatwość dowiedzenia się ... o treści wzorca, o której mowa w § 1 art. 385, będzie zapewniona dopiero wówczas, gdy wzorzec zostanie stronie doręczony. Za niewystarczające uznać należy np. wywieszenie nowego wzorca w lokalu przedsiębiorstwa, chociażby taki sposób komunikowania wzorców był zwyczajowo przyjęty*”⁸

Doręczenie wzorca winno zatem polegać na wręczeniu dokumentu konsumentowi lub przesłaniu mu go za potwierdzeniem odbioru, przy czym zasada ta odnosi się nie tylko do umowy wzorcowej, ale również jej zmian. Jak wynika z materiału dowodowego, umowy wieloletnie zawierane ze studentami studiów płatnych nie były aneksowane przy kolejnych zmianach opłat/na kolejnych latach studiów.

Prezes Urzędu uznał zatem za uprawdopodobnione, że zapis umieszczony zarówno w § 3 pkt 3 wzorca „UMOWA O NAUCZANIE”, jest tożsamy z zapisem umieszczonym pod poz.

⁷ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 25 maja 2005r., sygn. akt XVII Ama 46/04.

⁸ Kodeks cywilny. Komentarz pod red. K. Pietrzykowskiego, Tom I, wydanie 2, wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 1999, s. 869

642 w Rejestrze i że stosując go Uczelnia dopuściła się naruszenia przepisu art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Porównując klauzulę umieszczoną w § 4 *in fine* wzorca „UMOWA” ((płatne studia niestacjonarne) o treści: „*Student nie ma prawa do zwrotu poniesionych opłat*” z postanowieniami umieszczonymi w Rejestrze pod Nr 833 i 835, odpowiednio o treści :

1. *„Czesne nie podlega zwrotowi, jeżeli student w trakcie semestru przerwał studia”*
2. *„W przypadku przerwania studiów w trakcie semestru, student zobowiązany jest do zapłacenia czesnego za cały semestr, a czesne zapłacone nie podlega zwrotowi”*

można przyjąć, jako w pełni uzasadnione, stwierdzenie, że pomimo braku zgodności literalnej, mieści się ona w hipotezie wymienionych klauzul. Jak wyjaśniła Akademia, celem wprowadzenia omawianej klauzuli do wzoru umowy było zapobieżenie sytuacji, w której albo prowadziłyby ona dany kierunek z uszczerbkiem dla interesu własnego albo musiałaby stale korygować jej wysokość.

Zgodnie z art. 160 § 3 ustawy o szkolnictwie wyższym warunki odpłatności za studia określa umowa zawarta w formie pisemnej pomiędzy uczelnią a studentem. Od daty jej podpisania, studenta i uczelnię łączy stosunek cywilnoprawny którego cechą charakterystyczną jest to, że powstaje on z woli stron, a wzajemne relacje stron umowy w zakresie odpłatności cechuje równorzędność.

Omawiana klauzula wyłącza możliwość zwrotu opłat wniesionych za studia w przypadku rezygnacji ze studiów przez studenta lub zastosowania wobec niego kar przewidzianych w art. 212 ust. 4 i 5 ustawy o szkolnictwie wyższym, przez co narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń stron umowy. Konsument/student, który jednorazowo opłacił naukę na kolejnym semestrze i który w trakcie semestru został zawieszony w prawach studenta/skreślony z listy studentów lub też z różnych powodów sam zrezygnował ze studiów, zostaje pozbawiony możliwości zwrotu tego świadczenia (w całości lub części), pomimo że po przerwaniu przez niego nauki Uczelnia faktycznie nie świadczy na jego rzecz usług edukacyjnych. Umowa o płatne studia ma charakter umowy zlecenia, a w takim przypadku jednostronne stwierdzenie, że Uczelnia nie zwraca konsumentowi opłat za studia, pomimo faktu, iż przestał on być już studentem – wskutek wypowiedzenia przez niego lub Uczelnię umowy - nie mieści się w dyspozycji art. 746 § 1 K.c. Artykuł ten stanowi, że zarówno dający zlecenie, jak i przyjmujący je mają prawo wypowiedzenia umowy zlecenia, przy czym skutki ekonomiczne wypowiedzenia są różne w zależności od tego, która ze stron umowy ją wypowiedzi. Zgodnie z § 3 tego przepisu, nie można się zrzec z góry uprawnienia do wypowiedzenia. Stosowanie przez Akademię omawianego postanowienia narusza istotę umowy wzajemnej, w której świadczenie jednej strony jest odpowiednikiem świadczenia drugiej oraz ogranicza prawo konsumenta do wypowiedzenia umowy o płatne studia w każdym czasie. Jeśli nawet przerwanie studiów lub skreślenie z listy studentów z przyczyn leżących po stronie studenta powoduje szkodę majątkową po stronie Uczelni, to brak jest uzasadnienia dla odmowy zwrotu części czesnego. Uczelnia może swoich strat z tego tytułu dochodzić w roszczeniu odszkodowawczym.⁹

---

⁹ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27 lutego 2006r., sygn. akt XVII Amc 105/04.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes Urzędu uznał, że zapis umieszczony w § 4 *in fine* wzorca „UMOWA” jest tożsamy z zapisem umieszczonym pod poz. 833 i 835 w Rejestrze. Stosując go Uczelnia dopuściła się naruszenia przepisu art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad c.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, określa ona „warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów” i w związku z tym warunkiem decydującym o uruchomieniu jej przepisów jest stwierdzenie przez Prezesa Urzędu, że w danej sprawie doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego.¹⁰

Interes publiczny w postępowaniu administracyjnym, a w takim trybie toczy się postępowanie przed Prezesem Urzędu, nie jest pojęciem jednolitym, ani stałym i jako taki nie został zdefiniowany w ustawie antymonopolowej ani też jednoznacznie określony w orzecznictwie, jakkolwiek wielokrotnie był przedmiotem interpretacji Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony konkurencji i Konsumentów, Sądu Apelacyjnego i Sądu Najwyższego. W orzecznictwie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrwalił się pogląd, że naruszenie interesu publicznoprawnego ma miejsce wówczas, gdy skutkami działań sprzecznych z przepisami prawa antymonopolowego dotknięty został/jest szerszy krąg uczestników rynku, względnie, gdy działania te wywołują na rynku inne niekorzystne zjawiska.¹¹ Stanowisko to znalazło potwierdzenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2003r. (sygn. akt I CKN 504/01) stwierdził, że „nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie tytułu naruszenia ustawy antymonopolowej można wszczynać tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczby konsumentów.” Interes publiczny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. W ocenie Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, bowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą kontrahentami Uczelni. Zawierając umowy z konsumentami/studentami o płatne usługi edukacyjne Akademia posługiwała się przygotowanymi przez siebie wzorcami umownymi, których warunki nie są negocjowane indywidualnie. Stroną takiej umowy są zarówno wszyscy aktualni studenci Akademii, jak i przyszli (potencjalni), a zatem krąg adresatów takiego wzorca nie jest z góry określony. W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu uznał, że bezprawne zapisy zawarte w umowach o świadczenie płatnych usług edukacyjnych godzą w interes ogółu konsumentów, rozumiany jako zbiorowy interes konsumentów, chroniony przepisami ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji.

Reasumując rozważania odnoszące się do przesłanek wymienionych w punktach a, b i c, poczynione w celu uprawdopodobnienia naruszenia art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, można przyjąć, iż zostały one spełnione. Mianowicie Akademia posiadająca status przedsiębiorcy i świadcząc usługi edukacyjne na rzecz studentów studiów niestacjonarnych, stosowała w obrocie konsumenckim wzorce umowne, w których określone postanowienia tj. postanowienia zawarte w § 4 *in*

¹⁰ Por. wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 7.07.2001r., sygn. akt XVII 82/00

¹¹ Por. wyrok SA z dnia 24.01.1991r. sygn. akt XV Amr 8/90, SOKiK z dnia 4.07.2001r. sygn. akt XVII 108/00, SOKiK z dnia 23.20.2002r. sygn. akt Ama XVII 133/2001.

fine wzorca i § 7 pkt 3 „UMOWA” oraz § 11 pkt 3 wzorca „UMOWA O NAUCZANIE” okazały się tożsame z postanowieniem uznanym przez SOKiK za abuzywne i wpisanym przez Prezesa Urzędu do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ K.p.c., przez co działała, w tym zakresie bezprawnie, a działaniem tym naruszała zbiorowy interes konsumentów.

Odpowiednio do art. 23f ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych we wniosku lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 23a, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań (ust. 1), określić termin ich wykonania (ust. 2) oraz złożenia informacji o stopniu realizacji tych zobowiązań (ust. 3).

Okoliczności sprawy uprawdopodobniły, iż Uczelnia stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Biorąc jednakże pod uwagę fakt, że Akademia zobowiązała się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia temu naruszeniu, poprzez:

1. zmianę treści kwestionowanych zapisów w umowach, które będą zawierane począwszy od roku akademickiego 2007/2008,
2. zmiany treści umów zawartych w latach ubiegłych, poprzez dodanie aneksów eliminujących z treści tych umów kwestionowane zapisy.

Prezes Urzędu uznaje, iż przedsięwzięcia te w sposób wystarczający zabezpieczą i ochronią interesy studentów (konsumentów) zamierzających podjąć/odbywających na Uczelni pełnopłatne studia niestacjonarne, jak i studia prowadzone w języku obcym. Pozwala to na uwolnienie Akademii od zarzutu stosowania, w przedmiotowym zakresie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono, jak w punkcie I sentencji.

Jednocześnie na podstawie art. 23f ust. 2 i art. 23f ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu:

1. wyznacza dla realizacji zobowiązań, o których mowa w punkcie I sentencji, termin do dnia 30 listopada 2007r.,
2. nakłada na Uniwersytet obowiązek przekazania, do dnia 15 grudnia 2007r., informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

Mając na uwadze powyższe orzeczono, jak w punktach II i III sentencji decyzji.

We wzorcu „UMOWA O NAUCZANIE” Prezes Urzędu zakwestionował zapis § 4 pkt 1 i pkt 5. W trakcie postępowania dowodowego wyjaśnione zostało, że zapisy te zostały wprowadzone do wzorca w brzmieniu dosłownym/ identycznym literalnie/ z zapisami zawartymi w § 18 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 października 2006r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców

studiów i szkoleń oraz ich uczestnictwa w badaniach naukowych i pracach rozwojowych (Dz.U. Nr 190, poz. 1406). Z porównania wymienionych zapisów „UMOWY o NAUCZANIE” z treścią § 18 ust. 4 i 5 wynika, iż istotnie zapisy rozporządzenia zostały dosłownie do niego przeniesione z przywołanego rozporządzenia, a więc należało uznać, że są zgodne prawem.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w punkcie IV sentencji.

POUCZENIE: Odpowiednio do treści art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 K.p.c., od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

z up. PREZESA URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DYREKTOR DELEGATURY W GDAŃSKU
Roman Jarząbek

OTRZYMUJE:

**POMORSKA AKADEMIA MEDYCZNA
REKTORAT
UL. RYBACKA 1
70 – 704 SZCZECIN**